

Werkprogramma 2010 van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen

De bevoegdheden van de Hoge Raad voor de Economische Beroepen worden omschreven in twee wetteksten:

- De wet van 22 juli 1953, zoals herzien in het kader van de omzetting van de “auditrichtlijn” in het Belgisch recht, waarin meer bepaald de samenstelling wordt vastgelegd van het Belgisch systeem van publiek toezicht en de opdrachten terzake van de Hoge Raad worden omschreven.
- De wet van 22 april 1999 betreffende de boekhoudkundige en fiscale beroepen, waarin de opdrachten worden omschreven waarmee de wetgever de Hoge Raad heeft belast, op transversale wijze, betreffende alle economische beroepsgroepen.

Het werkprogramma 2010 van de Hoge Raad bestrijkt deze beide bevoegdheidsgebieden.

Publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren

Normen inzake kwaliteitscontrole

De federale Minister, bevoegd voor Economie en de Hoge Raad hebben in 2008 een norm goedgekeurd inzake kwaliteitscontrole, waarin ook de nieuwe organisationele aspecten worden opgenomen zoals die voortvloeien uit de regels die in het Belgisch recht zijn ingevoegd naar aanleiding van de omzetting van de “auditrichtlijn”.

In de loop van 2009 heeft de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren een consultatie georganiseerd over een nieuwe ontwerpnorm met het oog op de overname van de beginselen uit de Europese aanbeveling van 6 mei 2008 inzake de externe kwaliteitsborging voor wettelijke auditors en auditkantoren die jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang controleren.

De Hoge Raad heeft geweigerd om de door het beroep voorgestelde norm – waarover in 2009 een publieke consultatie was georganiseerd – ten gronde te onderzoeken, omdat er voor verschil-

lende bepalingen in de ontwerpnorm geen wettelijke basis was; de Hoge Raad heeft de federale Minister, bevoegd voor Economie, dan ook meegedeeld dat hij een negatief advies had uitgebracht.

Aangezien de thans geldende norm (uit 2008) ter goedkeuring was voorgelegd vóór de publicatie van de Europese aanbeveling inzake de externe kwaliteitsborging voor wettelijke auditors en auditkantoren die jaarrekeningen van organisaties van openbaar belang controleren, dient te worden nagegaan:

- in hoever in het Belgisch recht nieuwe regels dienen te worden ingevoegd en
- welke aspecten van de Belgische norm uit 2008 moeten worden aangepast in het licht van de maatregelen uit de Europese aanbeveling van 2008, maar ook van de eerste ervaringen met die norm.

De Hoge Raad neemt zich voor aansluitend op de verkiezingen van 2010 een brief te sturen naar de federale Minister die bevoegd zal zijn voor Economie, met een voorstel om het Belgisch recht te wijzigen op een aantal punten waar dit nuttig zou kunnen zijn.

Specifieke norm in verband met de opdracht tot medewerking aan het prudentieel toezicht

De Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren heeft, op verzoek van zowel de betrokken bedrijfsrevisoren als de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen, de beroepsnormen herzien in verband met de opdracht tot medewerking aan het prudentieel toezicht van organisaties van algemeen belang die onder het prudentieel toezicht van de Commissie voor het Bank-, Financie- en Assurantiewezen vallen, welke normen dateren van 1979 (voor de verzekeringsondernemingen) en van 1993 (voor de kredietinstellingen).

A priori zouden de verantwoordelijken van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren de Hoge Raad in de loop van 2010 contacteren, met het oog op de goedkeuring van de ontwerpnorm zoals aangenomen door de Raad van het IBR na afloop van een publieke consultatie.

Nationale specificiteiten

Net zoals de federale Minister, bevoegd voor Economie, staat de Hoge Raad in voor de goedkeuring van de beroepsnormen die bedrijfsrevisoren moeten hanteren bij de controle van jaarrekeningen, alsook de beroepsnormen met betrekking tot hun andere opdrachten, hun onafhankelijkheid en hun beroepsethiek in het algemeen.

In 2009 hebben zowel de Hoge Raad als de federale Minister, bevoegd voor Economie, een norm goedgekeurd die de overschakeling moet regelen naar de *clarified ISA* voor alle wettelijke controles van jaarrekeningen vanaf 2012 (voor opdrachten bij een organisatie van openbaar belang) of vanaf 2014 (voor alle overige entiteiten).

Naast de regelmatige *follow-up* van de stand van zaken van het begeleidingsplan, uitgewerkt door het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, zal de Hoge Raad ook nagaan in hoeverre het uitwerken van normen voor specifiek nationale aspecten wenselijk is, onder andere in de volgende materies:

- gestandaardiseerd controleverslag;
- normen in verband met de controles die bedrijfsrevisoren op grond van specifiek Belgische wettelijke voorschriften dienen te verrichten, zoals de werkzaamheden die een wettelijke auditor, belast met een opdracht bij een onderneming in moeilijkheden, moet uitvoeren;
- normen met de werkzaamheden die een bedrijfsrevisor moet uitvoeren in het kader van de bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van het terrorisme.

A posteriori nazicht van omzendbrieven, adviezen en mededelingen van het IBR

De Hoge Raad staat ook in voor het *a posteriori* nazicht van de overige niet-bindende teksten goedgekeurd door de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren, in de vorm van omzendbrieven, adviezen en mededelingen, om zich ervan te kunnen vergewissen dat deze standpunten niet indruisen tegen het bindend wettelijk en nor-

matief kader. Ook in 2010 zal de Hoge Raad die wettelijke opdracht blijven waarnemen en systematisch alle standpunten doorlichten die de Raad van het Instituut van de Bedrijfsrevisoren in de loop van 2010 inneemt.

Andere werkzaamheden als entiteit van het Belgisch systeem van publiek toezicht op de bedrijfsrevisoren

In 2010 is de Hoge Raad voornemens een eerste evaluatie te maken van de omzetting van de "auditrichtlijn" in het Belgisch recht, zodanig dat de eerste lessen kunnen worden getrokken uit het nieuwe systeem dat in België sinds 2007 is opgezet.

Na afloop van zijn werkzaamheden zal de Hoge Raad zijn vaststellingen en denkpistes meedelen aan de federale Minister die aansluitend op de verkiezingen van 13 juni 2010 bevoegd zal zijn voor Economie.

De Hoge Raad zet bovendien zijn beleid voort inzake algemene studies die kunnen bijdragen tot een beter inzicht in de werkzaamheden van wettelijke auditors in België.

Coördinatie van het Belgisch systeem van publiek toezicht

De Hoge Raad voor de Economische Beroepen is door de wetgever belast met de functionele coördinatie van het Belgisch systeem van publiek toezicht, zowel op nationaal als op internationaal niveau.

In het kader van zijn functionele coördinatieopdracht op nationaal niveau, neemt de Hoge Raad zich voor ontmoetingen te organiseren tussen de instellingen van het systeem van publiek toezicht, om zo concrete gedachteswisselingen mogelijk te maken.

Bovendien zal de Hoge Raad voorstellen om het opstellen van een gezamenlijk jaarverslag en werkprogramma verder te zetten, met het oog op een betere zichtbaarheid van de werkzaamheden van het Belgisch systeem van publiek toezicht.

In het kader van zijn opdracht van functionele coördinatie op internationaal niveau, neemt de Hoge Raad zich voor om deel te nemen aan de werkzaamheden van de EGAOB, alsook van de subgroepen omtrent aspecten die tot zijn bevoegdheid behoren.

Opdrachten van de Hoge Raad die voortvloeien uit de wet van 22 april 1999

De Hoge Raad is opgericht in 1985 en zijn bevoegdheidsdomein werd twee maal uitgebreid. Momenteel is de Hoge Raad voor de Economische Beroepen door de wetgever belast met verscheidene opdrachten:

- advies uitbrengen aan de Regering omtrent ontwerpen van koninklijke besluiten;
- adviezen of aanbevelingen verlenen aan de beroepsinstellingen met betrekking tot voorstellen van beroepsnormen, of op eigen initiatief;
- overleg en informatie organiseren tussen de diverse economische beroepsgroepen.

Vallen onder het begrip “economische beroepen”, de leden van de gereguleerde beroepen op het gebied van:

- de audit (bedrijfsrevisoren)
- de boekhouding (accountants en erkende boekhouders) en
- de fiscaliteit (belastingconsulenten en erkende fiscalisten).

De eerste twee activiteiten (audit en boekhouding) zijn opdrachten die zijn voorbehouden aan deze beroepsbeoefenaars. Op fiscaal vlak reguleert de Belgische wet enkel het voeren van de titel.

Deze beroepsbeoefenaars zijn onderverdeeld in drie beroepsorganisaties:

- het Instituut van de Bedrijfsrevisoren (IBR);
- het Instituut van de Accountants en de Belastingconsulenten (IAB) en
- het Beroepsinstituut van de erkende Boekhouders en Fiscalisten (BIBF).

Traditiegetrouw zal de Hoge Raad ook in 2010 de hem door de Belgische wetgever toevertrouwde rol spelen.

Volgens de Hoge Raad zouden in de loop van 2010 minstens de volgende dossiers ter sprake moeten komen:

- een nieuw koninklijk besluit over de deontologie van accountants en belastingconsulenten
- de herziening van de vrijstellingscriteria in het kader van het toegangsexamen voor bedrijfsrevisoren
- de actualisering van de lijst van onderwijsinstellingen (academische en professioneel-gerichte bacheloropleidingen) die in het kader van het toegangsexamen voor accountant en/of belastingconsulent vrijstellingen kunnen krijgen
- de uit te voeren werkzaamheden voor leden van economische beroepsgroepen (bedrijfsrevisoren, accountants, belastingconsulenten, erkende boekhouders(-fiscalisten)) inzake bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme
- in het verlengde van de wijziging in 2010 van de wet tot bestrijding van het witwassen van geld en de financiering van terrorisme zou men ook moeten nadenken over de manier waarop een kwaliteitstoetsing zal worden georganiseerd bij alle leden van de economische beroepsgroepen, met inachtneming van de eigen specifieke kenmerken van elke beroepsgroep.